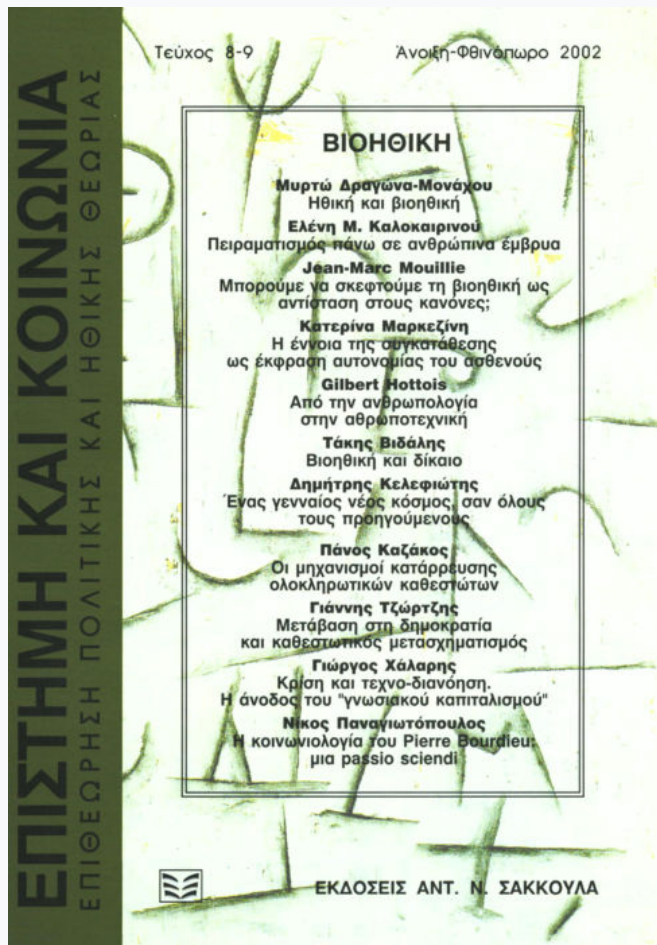

Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας

Τόμ. 8 (2002)

Τόμ. 8-9 (2002): Βιοηθική

Gilbert Hottois et Jean-Noel Missa, Nouvelle encyclopédie de bioethique: Medecine, Environnement, Bioechnologie

Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου

doi: [10.12681/sas.732](https://doi.org/10.12681/sas.732)

Copyright © 2015, Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Δραγώνα-Μονάχου Μ. (2015). Gilbert Hottois et Jean-Noel Missa, Nouvelle encyclopédie de bioethique: Medecine, Environnement, Bioechnologie. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 8, 287-288. <https://doi.org/10.12681/sas.732>

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Gilbert Hottois et Jean-Noel Missa, *Nouvelle encyclopedie de bioethique: Medecine, Environnement, Biochnologie, Bruxelles, De Boeck Universite, 2001, 922 σελ*

Ύστερα από αρκετά λεξικά ιατρικής ηθικής, από την αγγλόφωνη *Encyclopedia of Bioethics* (W.T.Reich, Ed. , 1995), τους δύο τόμους των P. Singer -E. Kuhse (*A Companion to Bioethics* και *Bioethics: An Anthology* (Blackwell, 1998-9) πολλές ειδικές εκδόσεις και μονογραφίες, έχουμε από πέρυσι στη διάθεσή μας τη *Νέα Εγκυκλοπαίδεια Βιοηθικής* των Hottois-Missa. Ο Gilbert Hottois, καθηγητής της σύγχρονης φιλοσοφίας στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, είναι διεθνώς γνωστός για τις μελέτες του γύρω από τη βιοηθική και τη φιλοσοφία της επιστήμης και της τεχνικής, συγγραφέας και εκδότης περισσότερων από 30 σχετικών εργασιών, πρόεδρος και μέλος Επιτροπών Βιοηθικής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και έχει συμμετάσχει σε αρκετά σχετικά συνέδρια στην Ελλάδα. Ο Jean-Noel Missa είναι γιατρός και καθηγητής της μορφωτικής φιλοσοφίας επίσης στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, ερευνητής στο Βελγικό Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας και πρόεδρος στο Κέντρο Διεπιστημονικών Ερευνών Βιοηθικής, συγγραφέας και εκδότης πολλών μελετών για την ιστορία, την ηθική και τη φιλοσοφία των βιοιατρικών επιστημών. Στην εγκυκλοπαίδεια αυτή συνεργάζονται καταξιωμένοι επιστήμονες και φιλόσοφοι, μέλη κυρίως Ερευνητικών Κέντρων των Πανεπιστημίων των Βρυξελλών και του Laval και Επιτροπών Βιοηθικής σε διεθνές επίπεδο. Το πνεύμα του τόμου είναι πολυφωνικό και πολυεπιστημονικό.

Το σημαντικό αυτό έργο έρχεται ως συνέχεια και συμπλήρωση με τα δεδομένα της τελευταίας δεκαετίας στους χώρους της βιοηθικής, του περιβάλλοντος, της γενετικής και της πληροφορικής του πολύ χρήσιμου τόμου των G. Hottois - H. Parizeau, *Les mots de bioethique* (1993). Αφετηρία και εδώ είναι η γλώσσα παρά τα προβλήματα. Όπως εξηγεί ο εκδότης στην Εισαγω-

γή, τα προβλήματα λόγω της ποικίλης αντιμετώπισής τους από ιδεολογική και φιλοσοφική άποψη και κυρίως από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους δεν έχουν στέρεο και τυπικό ορισμό και κινδυνεύουν να πολλαπλασιασθούν αυθαίρετα. Οι όροι όμως της βιοηθικής καθορίζονται με ακριβέστερα κριτήρια και δικαιώνουν τη βιοηθική ως ιδιαίτερο πεδίο έρευνας με οικείο λεξιλόγιο. Πρόκειται για ορους και εκφράσεις της βιοηθικής φιλολογίας που είτε εμφανίστηκαν με τη βιοηθική και αποτελούν νεολογισμούς είτε απέκτησαν με τη βιοηθική νέο νόημα. Τα κριτήρια επιλογής τους είναι πιο απλά, ακριβέστερα και πιο περιοριστικά από τα κριτήρια επιλογής προβλημάτων. Στην εγκυκλοπαίδεια αυτή περιλαμβάνονται όροι και εκφράσεις 'που παρουσιάζουν άμεση ή έμμεση αναφορά στις βιοιατρικές επιστήμες και τεχνικές και μια σαφή προβληματική ηθική διάσταση και των οποίων η εμφάνιση ή η ανανεωμένη χρήση συνδέεται με την ανάπτυξη της βιοηθικής'. Οπωσδήποτε δεν έχουμε να κάνουμε εδώ με 'με μια ορολογία αποκλειστικά επιστημονική ή τεχνολογική χωρίς ηθική σπουδαιότητα'. Ο φιλοσοφικός προβληματισμός είναι εμφανής, η πραγμάτευση χωρίς να είναι εντελώς υποκειμενική λόγω της περιπλοκότητας του κλάδου, δεν είναι ιδεολογικά ουδέτερη. Κάθε λήμμα περιλαμβάνει ορισμό, συνοπτική ιστορική αναδρομή και έκθεση των ηθικών προβλημάτων. Υπογράφεται, συνοδεύεται από ενδεικτική ειδική βιβλιογραφία και παραπέμπει σε συσχετικές εκφράσεις και ορους.

Το έργο αυτό αναγνωρίστηκε ήδη ως εξαιρετικά χρήσιμο κριτικό και παιδαγωγικό εργαλείο.

Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου

Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής 2002, Σ., Αθήνα 2002 Α. 'Κείμενα για τη Βιοηθική' επιμ. Τ.Κ. Βιδάλης-Κ. Μανωλάκου, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, σ. 493 ISBN: 960-15-0716-7.

Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Ινστιτούτο Γκαίτε. Β. 'Βιοηθική και Βιοπολιτική', σ. 66. ISBN: 960-15-0683-7, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Η πρώτη προσπάθεια συστηματοποίησης της νομοθεσίας για τη βιοηθική αποτυπώνεται στον τόμο 'Κείμενα Βιοηθικής' (Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα) του οποίου την επιμέλεια ανέλαβαν οι επιστημονικοί συνεργάτες της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής, Τάκης Βιδάλης και Κατερίνα Μανωλάκου.

Από το ευρύτατο πεδίο της βιοηθικής –ένα πεδίο υπό συνεχή διαμόρφω-